

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-1403

Chișinău

1 martie 2018

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolelor 73 și 74 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova și art.28¹ din Legea nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, se prezintă spre examinare, *în mod prioritar*, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.175 din 26 februarie 2018.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 2 file și în limba rusă – 2 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (3 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (3 file).

Prim – ministru

PAVEL FILIP

Ex.E.Grosu
250-274

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>75</u>		
<u>"01"</u>	<u>03</u>	2018
Ora _____		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.175

din 26 februarie 2018

Chișinău

Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Alexandru Tănase

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 190, textul „, pe tot parcursul procesului penal” se exclude.

2. La articolul 191:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Liberarea provizorie sub control judiciar se poate aplica de către judecătorul de instrucție sau de către instanță pe o perioadă de cel mult 60 de zile. Liberarea provizorie sub control judiciar este însoțită de una sau mai multe obligații prevăzute la alin.(3).”;

se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Controlul judiciar privind necesitatea de menținere a măsurii liberării provizorii se realizează periodic, dar nu mai rar decât o dată la 60 de zile, de către judecătorul care a dispus măsura sau, în lipsa acestuia, de către judecătorul desemnat în modul stabilit de lege. Dacă temeiurile care au determinat luarea măsurii se mențin sau au apărut temeiuri noi care să justifice menținerea acesteia, liberarea provizorie sub control judiciar se extinde, de fiecare dată, pentru un termen prevăzut la alin.(1).

(3²) Măsura liberării provizorii sub control judiciar poate fi dispusă pe un termen de cel mult 12 luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani sau 24 de luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Organul de poliție în a cărui rază teritorială locuiește învinuitul, inculpatul liberat provizoriu verifică periodic respectarea obligațiilor de către învinuit, inculpat, iar în cazul în care constată încălcări ale acestora, sesizează imediat judecătorul de instrucție, în cursul urmăririi penale, sau instanța de judecată, în cursul judecării cauzei.”

3. Articolul 192 se completează cu alineatele (2²) și (2³) cu următorul cuprins:

„(2²) Necesitatea de menținere a măsurii liberării provizorii pe cauțiune se verifică periodic, dar nu mai rar decît o dată la 60 de zile, de către judecătorul care a dispus măsura sau, în lipsa acestuia, de către judecătorul desemnat în modul stabilit de lege.

(2³) Măsura liberării provizorii pe cauțiune poate fi dispusă pe un termen de cel mult 12 luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvîrșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani, respectiv 24 de luni cumulative pentru persoana care este învinuită, inculpată de săvîrșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări

Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, este elaborat de Ministerul Justiției în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 17 din 19 mai 2016 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul de procedură penală (*liberarea provizorie sub control judiciar*).

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Necesitatea elaborării proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (*în continuare - CPP*) a servit constatarea Curții Constituționale (în punctele 72 și 73 a Hotărârii menționate supra) a unor omisiuni de reglementare în partea ce ține de termenul pentru care poate fi dispus controlul judiciar și durata maximă a acestuia, în rezultat generând o situație de incertitudine pentru persoanele liberate provizoriu sub control judiciar, prin imposibilitatea de a-și adapta conduita și de a-și apăra drepturile procesuale, și totodată, creînd deficiențe în aplicarea acestuia.

Ingerința generată de instituția controlului judiciar vizează drepturi fundamentale, respectiv dreptul la libertate individuală, dreptul la liberă circulație, dreptul la viață intimă, familială și privată, libertatea întrunirilor, munca și protecția socială a muncii și libertatea economică, este reglementată prin lege. Respectiv liberarea provizorie sub control judiciar, fiind o măsură preventivă aplicabilă în cursul urmăririi penale și al judecării cauzei, se impune, fiind adecvată scopului legitim urmărit, nediscriminatorie și necesară într-o societate democratică, pentru protejarea valorilor statului de drept.

Potrivit **art. 175 și 191 alin.(1)** din CPP, liberarea provizorie sub control judiciar este o măsură preventivă neprivativă de libertate și constituie o alternativă a arestării preventive, ce poate fi aplicată numai față de persoana în privința căreia s-a înaintat un demers de arestare sau față de bănuitul, învinuitul, inculpatul care sunt deja arestați. Această măsură poate fi luată de către judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, dacă există probe sau indicii temeinice din care rezultă bănuiala rezonabilă că bănuitul/învinuitul/inculpatul a săvârșit o infracțiune și dacă măsura este necesară în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni.

Curtea Constituțională a statuat că, deși **art. 191** din CPP nu prevede în mod expres un termen limită pentru care să poată fi dispusă măsura liberării provizorii sub control judiciar, totuși instanța de judecată, ținând cont de **art. 195 alin. (5) pct. 1)**, ar trebui să stabilească un termen pentru aplicarea acestei măsuri. Astfel, neindicarea expresă a

termenului de aplicare a măsurii liberării provizorii sub control judiciar și durata maximă a acesteia constituie o omisiune legislativă contrară Constituției.

Prin urmare, în scopul remedierii deficienței de reglementare a normei menționate, Ministerul Justiției propune completarea **art. 191 CPP** prin care se va institui termenul limită pentru care poate fi dispus controlul judiciar și durata maximă a acestei măsuri.

Intervenția în instituția liberării provizorii sub control judiciar va avea totodată ca impact, modificarea conceptului prelungirii termenului măsurii cu exercitarea controlului judiciar nemijlocit. Astfel, va fi înlocuită practica de depunere a demersului de prelungire a măsurii preventive de către procuror, cu controlul judecătorului nu mai rar decât o dată la 60 de zile. Instituția controlului judiciar presupune o implicare mai activă din partea judecătorului, or, reieșind chiar din denumirea acestei instituții instanța este aceea care exercită controlul asupra conduitei persoanei învinuite sau inculpate. Urmare a adoptării modificărilor propuse vom putea fi în prezența unui control judiciar veritabil din partea judecătorului.

Cu toate că Curtea nu și-a extins obiectul de examinare, în scopul eliminării stării de incertitudine juridică au fost operate completări în partea ce ține de instituția liberării provizorii pe cauțiune, or, similar liberării provizorii sub control judiciar, reglementările de la **art. 192** urmează a asigura dreptul persoanei de a-și cunoaște drepturile și obligațiile și de a-și adapta corespunzător conduita.

Reieșind din faptul cu măsura preventivă sub forma liberării provizorii sub control judiciar și pe cauțiune nu presupune un grad de ingerință sporită ca și în cazul arestului preventiv sau la domiciliu, intenționăm majorarea termenului maxim pentru care poate fi dispusă măsura, în dependență de pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea respectivă. Astfel, în cazul infracțiunilor ușoare, mai puțin grave, grave durata maximă nu poate depăși 12 luni, sau, în cazul infracțiunilor cu o gravitate sporită, întru realizarea scopurilor măsurilor preventive, se propune ca durata maximă a măsurii să nu poată depăși 24 de luni. Mărirea duratei maxime de aplicare a liberării provizorii sub control judiciar sau pe cauțiune pentru anumite categorii de infracțiuni, are totodată scopul de a oferi șansa subiecților împuțerniciți cu aplicarea legii de a recurge la măsuri preventive de alternativă arestului cu un nivel minim de ingerință în drepturile și libertățile persoanei.

Modificarea operată la **art. 190** Cod de procedură penală, este necesară întru înlăturarea contradicțiilor de reglementare în raport cu completările propuse la **art. 191** și **192** Codul de procedură penală.

Prezentul proiect are ca finalitate modificarea mecanismului dispunerii măsurii preventive liberarea provizorie sub controlul judiciar și pe cauțiune.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

Impactul proiectului

Impactul prezentului proiect de lege este executarea Hotărârii Curții Constituționale

nr. 17 din 19 mai 2016 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul de procedură penală (*liberarea provizorie sub control judiciar*).

Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

În urma adoptării proiectului Legii pentru completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 nu va fi necesar modificarea sau completarea cadrului normativ conex.

Respectarea transparenței decizionale

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

/ Ministru

Alexandru TĂNASE